

## Fiordul unde muntele se întâlnește cu marea

**A**preciate ca fiind printre cele mai pitorești locuri din Europa, orașul și golful Kotor, situate în Muntenegru, pe malul Mării Adriatice, pot constitui o destinație turistică de vis, la doar 800 km de România.

Orașul Kotor a fost fondat în epoca Imperiului Roman, fiind menționat pentru prima dată în anul 168 d. H. În epoca medievală a fost înconjurat de puternice fortificații, bine conservate și în prezent și a devenit un important centru cultural și comercial.

Stăpânit, în timp, de iliri, romani, unguri, de regatul Serbiei, venețieni, francezi și austrieci, orașul stațiune Kotor păstrează monumente istorice de mare valoare, întreținute cu sprijinul UNESCO. Numeroasele biserici și catedrale, unele datând de peste 1000 de ani, au fost folosite ca obiect de cult atât de ortodocși, cât și de catolici, uneori în același timp, conferind Kotorului atributele toleranței și ecumenismului.

**M**unții relativ înalți, Lovcen și Orien (1900 m altitudine), care se sfârșesc abrupt în apele Adriatice, au modelat un golf cu priveliști minunate, pentru care superlativul vin din abundență: cel mai frumos golf al Mediteranei, cel mai sudic fiord al Europei...

**T**uristilor care își propun să viziteze acest oraș - stațiune dăruit cu o natură generoasă și înobilat de o îndelungată istorie cu numeroase monumente li se recomandă chibzuință înainte de a porni la drum. Cu siguranță nu este destinația indicată pentru cei dornici de distracții și nopți petrecute în cluburi.



Timp de o săptămână nu am zărit un ATV pe străzi, iar muzica din localuri este cât se poate de discretă.

Întreaga dezvoltare a orașului a fost concepută pentru a pune în valoare patrimoniul său cultural și natural. Apele limpezi ale golfului sunt străbătute zilnic de marile vase de croazieră care aduc mii de turiști. Falezile de pe

malul golfului, străjuite de palmieri, oferă liniște și incântare sub adierea blândă a brizei Adriatice. Peste tot, cafenelele, restaurantele, pensiunile și hotelurile te încântă prin amabilitatea gazdelor și calitatea serviciilor.

Cu toate că sub aspectul patrimoniului natural, arhitectonic și cultural Kotorul poate fi comparat cu stațiunile celebre ale lumii, prețurile în această Veneție a Muntenegrului nu sunt exagerate.

În piețe și în magazine prețurile sunt la nivelul celor din orașele României, iar o noapte de cazare la o pensiune de trei stele costă 30 de euro.

Cristina Bogdan



Istorie și cultură într-un labirint subteran

## Pestera Bolii

**P**estera Bolii, minunat labirint subteran săpat de perseverența apelor în ultimele formațiuni carstice ale munților Șureanu, tînde să redevină un obiectiv turistic al Văii Jiului. Păstrătoare a unor vestigii ce atestă prezența oame-

nilor în epoci ce se pierd în negura timpurilor, peștera a început să fie cunoscută ca obiectiv turistic în prima jumătate a secolului XX, când au fost amenajate podete și trasee de vizitare. Cu timpul, amenajările făcute au fost abandonate, s-au deteriorat și peștera a

reintrat într-un nemeritat anonimat. În ultimii ani, prin strădaniile membrilor Asociației Petro - Aqua din Petroșani, ale membrilor formației Salvamont - Lupeni și a unor sponsori generoși, peștera a fost reamenajată și redată circuitului turistic. Spațiile

modelate de ape în meșuri de calcar și luminate festiv au dobândit și o vocație culturală, aici organizându-se concerte corale. Din inițiativa lui Ion Beșbu, un apreciat caricaturist și scriitor domiciliat în Petriș, în peșteră a fost organizat festivalul de muzică "Om bolnav", prilej cu care, timp de trei zile, a fost oferită vizitatorilor îneditei săli de concerte o "terapie" cu muzică de bună calitate, interpretată de cunoscuți artiști și formații artistice.

La numai 3 km de Petroșani, lângă posesia ce se pulește spre Hațeg, peștera Bolii constituie o invitație în lumea pînă de mister și grandioasă a arhitecturii carstice.

B. Bujor

Concert în Peștera Bolii susținut de corul german din Resita



## Invitație la o călătorie de vis

# Transalpina

**D**ara anului 2008 a consemnat începerea unor lucrări de amenajare rutieră de o importanță deosebită la drumurile naționale 67C, care unește județele Alba, Vâlcea și Gorj și 7A între localitățile Petroșani și Voineasa.

Modernizarea drumului național nr. 7A Petroșani - Voineasa va asigura condiții optime de trafic între bazinele

râurilor Jiu, Lotru și Olt și va contribui la mai bună valorificare a potențialului economic și turistic al Masivului Parâng și al munților Lotrului. În anul 2010 au fost finalizate lucrări de mare anvergură, vizând atât infrastructura cât și amenajarea carosabilului, la drumul național 67C, a cărei modernizare a fost prevăzută prin proiectul "Transalpina".

Nu numai peisajele minunate, dar și istoria acestei artere de circulație par să țină

război cu dacii pentru a se apropia de fortificațiile din munții Șureanu. Apoi, timp de secole, traseul a fost folosit de oierii din Mărginimea Sibiului care treceau cu turmele în Țara Românească și au cîtorit așezări prospere în jurul localității Novaci. În perioa-

de domeniul legendelor. Se pare că primele amenajări au fost efectuate pe acest traseu de romani în timpul primului

da interbelică drumul a fost reamenajat la inițiativa Regelui Carol al II-lea și a devenit cunoscută ca "Drumul



Regelui". În timpul celui de-al doilea război mondial germanii au sesizat valoarea strategică a drumului, efectuând unele lucrări de reamenajare. Lipsa lucrărilor de întreținere din ultimele decenii a dus la degradarea drumului, accesibil doar mașinilor de teren.

În cadrul proiectului "Transalpina" drumul național 67C a fost reamenajat pe o lungime de 148 km între localitățile Sebeș și Benghești - Târgu Jiu. Lățimea părții carosabile este de 8 metri și a fost executat un important volum de lucrări de artă pentru infrastructura drumului.

**D**in punct de vedere turistic Transalpina dispune de câteva atunzi greu de egalat. Șoseaua străbate

pitoreștile văi ale râurilor Sebeș și Lotru, unește patru masive muntoase, trecând pe lângă lacurile de acumulare Lotru și Sebeș. De pe Transalpina se desprind drumuri de legătură spre Păltinș, stațiunile de pe Valea Oltului și Valea Jiului. La Pasul Urdele (2145 metri altitudine) Transalpina atinge cea mai mare altitudine a unei căi rutiere din Carpați, oferind vizitatorului imaginile unei lumi parcă ireale, de vis.

Se anticipează că finalizarea lucrărilor la cele două artere rutiere va duce la creșterea fluxurilor turistice în zonă și la impulsivitatea amenajărilor turistice în zone tradiționale, între care Oașa, Obârșia Lotrului, Râncea, Jieț.

B. Mihai

## Momârlanii

**P**opularea masivă a Văii Jiului a început în a doua jumătate a secolului XIX odată cu venirea specialiștilor minierii din alte bazine miniere ale țării, precum și din Germania, Ungaria, Polonia, Cehia, Slovacia, Austria, Italia. Aceștia au găsit aici o populație de munteni, momârlanii, a căror vechime se pierde în negura timpurilor.

Într-o regiune aflată în imediata vecinătate a zonelor de desfășurare a luptelor din cele două războaie daco - romane, e foarte probabil să fi dăinuit comunități de daci ferți de represalile armatelor romane învingătoare.

După începerea exploatarea industriale a cărbunelui și apariția orașelor minerilor, vechii proprietari ai terenurilor de pe malul celor două Jiuri au fost mutați spre marginile depresiunii, unde, cu forța pe care o însușă sentimentul comunității, au

continuat să-și refacă și să-și întemeieze gospodării bine rânduite. parte din momârlanii au asimilat noile meserii legate de minerit, dar au continuat tradiția îndeletnicirilor străbune între care oieritul e la loc de cinste. Sărbătorile,



tradițiile, costumele, normele de conduită se păstrează nealterate, sugerând soliditatea vieții în aceste comunități.

**A**lături de minierii care au recuperat în mod miraculos energia din adâncuri, momârlanii înobilează, prin statornicia vieții lor pastorale, peisajul și istoria zburcumată a Văii Jiului.

